

Πολυτεχνείο Κρήτης\_ Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών\_ Ερευνητική εργασία\_Φεβρουάριος 2014

# Ο δημόσιος χώρος ως πεδίο ρήξης ή εγκατάλειψης και ο «δημόσιος» χώρος ως πεδίο κατανάλωσης

Η Αθηναϊκή περίπτωση

Κορακάκη Αντωνία  
Μαυρικάκη Βασιλική

Επιβλέπων\_Γιαννούδης Σωκράτης

## Περίληψη

Η παρούσα εργασία ερευνά την εικόνα, που παρουσιάζουν, σήμερα, οι αστικές πλατείες της Αθήνας, σε παράλληλη σχέση με την εικόνα των σύγχρονων πολυλειτουργικών κέντρων της περιφέρειάς της, των “shopping mall”, υπό το πρίσμα των κοινωνικο-οικονομικών συνθηκών, που επικρατούν στην Ελλάδα. Η Αθήνα, ως πρωτεύουσα της χώρας, βρίσκεται στο επίκεντρο της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής κρίσης, που έχει ξεσπάσει, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, επιδρώντας σε όλα τα επίπεδα της καθημερινής και κατ’ επέκταση και της δημόσιας ζωής.

Διαπιστώνεται ότι, οι αστικές πλατείες βανδαλίζονται από εξαγριωμένες μειονότητες, υποβαθμίζονται και τελικά εγκαταλείπονται ως πυρήνες φόβου, από το μεγαλύτερο μέρος της κοινωνίας. Την ίδια στιγμή, τα περιφερειακά mall, ως προστατευμένοι πυρήνες, προσελκύουν μεγάλες μερίδες πληθυσμού. Παρατηρείται, λοιπόν, το φαινόμενο της μετακίνησης από τους «επικίνδυνους» δημόσιους χώρους, των πλατειών, στους «ασφαλείς» ιδιωτικούς των mall, που ξεπροβάλλουν ως «νέες μορφές αστικότητας», στην προσπάθειά τους να μιμηθούν τις παραδοσιακές.

Έπειτα, προσεγγίζονται ορισμένες αντιφατικές έννοιες που σχετίζονται με το φαινόμενο αυτό όπως: αστική πλατεία και mall, κέντρο και περιφέρεια, δημόσιο και ιδιωτικό, εξαθλίωση και κατανάλωση, φόβος και ασφάλεια. Μέσω της ανάλυσης που πραγματοποιείται στην πορεία της εργασίας, για το φαινόμενο της μετακίνησης αλλά και των παραπάνω εννοιών, διεξάγεται κριτική επί του υφιστάμενου αρχιτεκτονικού έργου των πλατειών και των

σύγχρονων πολυχώρων κατανάλωσης. Τελικά, προτείνεται η ποιοτική αναβάθμιση των πλατειών και των mall, όχι μόνο ως μεμονωμένες μορφές, αλλά και ως ένα σύστημα που θεμιτά συνυπάρχει, επικοινωνεί και αλληλεπιδρά.

**Λέξεις κλειδιά\_** αστική πλατεία, περιφερειακό shopping mall, δημόσια ζωή, κατανάλωση, ιδιωτικοποίηση, κρίση